

ZASTUPNIK U EUROPSKOM PARLAMENTU DAVOR ŠKRLEC

Zeleni LIST

BROJ 30/ SRPANJ 2017.

“OTPAD
u moru -
IZAZOVI i
RJEŠENJA”

1/2

SADRŽAJ:

3 Uvodna riječ

4 Države članice podbacile u zaštiti javnog zdravlja i okoliša od endokrinih disruptora

5 Predstavljena prva globalna norma za mjerenje ugljičnog otiska postojećih zgrada

6 Otpad u moru ostavlja dalekosežne posljedice na život ljudi i životinja

8 Međunarodna konferencija u Splitu: Otpad u moru - izazovi i rješenja

10 Vijesti iz Europskog parlamenta

12 Dajmo pčelama priliku!

13 Makroregionalna strategija kao ključ održive i stabilne jadransko-jonske regije

Izdavač

Ured zastupnika u Europskom parlamentu
Davora Škrleca
Ulica Klementa Crnčića 18, 10000 Zagreb
tel.: +385 1 233 85 67
ISSN 1849-6059

Impressum

Glavni urednik: Davor Škrlec
Izvršna urednica: Tanja Poša

Uredništvo: Mislav Mihaljević,
Matea Klarić, Riki Pahlić, Uroš-Valentino
Saraja, Nataša Vistrička

KONTAKTI UREDA

Ured u Bruxellesu:

Parlement européen
Bât. Altiero Spinelli
04E258
60, rue Wiertz / Wiertzstraat 60
B-1047 Bruxelles/Brussel
Tel.: +32(0)2 28 45828
Fax.: +32(0)2 28 49828
e-mail: davor.skrlec@europarl.europa.eu

Ured u Strasbourgu:

Parlement européen
Bât. Louise Weiss
T05115
1, avenue du Président Robert Schuman
CS 91024
F-67070 Strasbourg Cedex
Tel.: +33(0)3 88 1 75828
Fax.: +33(0)3 88 1 79828

Ured u Zagrebu:

Adresa: Ulica Klementa Crnčića 18, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 233 8567
Fax.: +385 (0)1 230 6112
E-mail: office-MEP@davor-skrlec.eu

Ured u Splitu:

Adresa: Ljudevita Posavskog 14, 21000 Split
Mob.: +385 (0)99 384 6272
E-mail: office-SPLIT@davor-skrlec.eu

Ured u Osijeku:

E-mail: office-OSIJEK@davor-skrlec.eu

UVODNA RIJEČ

Drage čitateljice i čitatelji,

u srpanjskom broju Zelenog lista donosimo pregled najvažnijih vijesti koje su obilježile protekli mjesec u radu Europskog parlamenta, s naglaskom na nacionalnoj kampanji protiv otpada u moru i međunarodnoj konferenciji "Otpad u moru - izazovi i rješenja" koja je 18. srpnja u Splitu okupila brojne domaće i inozemne stručnjake, predstavnike državnih institucija i aktiviste te tako omogućila prostor za raspravu svih zainteresiranih sudionika o rješavanju problema otpada u Jadranskom moru. Otpad u moru predstavlja jednu od najbrže rastućih prijetnji s velikim okolišnim i gospodarskim posljedicama, a veliki dio odnosi se upravo na plastični otpad koji predstavlja najveću opasnost za morski život, okoliš i ljudsko zdravlje. Čak 80% ukupnog otpada na Mediteranu čini mikroplastika koja nastaje usitnjavanjem otpada i na taj način dospijeva u hranidbeni lanac. Kao izvjestitelj Zelenih/ESS-a za EU zakonodavni paket kružne ekonomije, koja uključuje nekoliko važnih direktiva o otpadu, smatram kako

je vrlo važna prevencija u nastanka otpada, i to ponovnom uporabom materijala i proizvoda. Građani kao pojedinci moraju postati svjesniji svoje uloge u odgovornom ponašanju gospodarenja otpadom. Veliki problem otpada u moru je taj što čak do 94% otpada završava na morskom dnu te nije vidljivo. Podrijetlo tog otpada je 80% s kopnenih izvora, dakle, s plaža i obale, te oko 20% neodgovornog pomorskog prometa i ribarstva. Potrebno je vršiti edukaciju građana te osvještavati o važnosti selektivnog razdvajanja otpada na kućnom pragu. Moramo što hitnije promijeniti način razmišljanja o otpadu jer more nije neiscrpan izvor koji trpi neodrživo gospodarenje i eksploataciju.

Vaš zastupnik u Europskom parlamentu,

Davor Škrlec

WHO PROGLASIO ENDOKRINE DISRUPTORE PRIJETNJOM JAVNOM ZDRAVLJU

Države članice podbacile u zaštiti javnog zdravlja i okoliša od endokrinih disruptora

Zastupnik u Europskom parlamentu i član Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, Davor Škrlec, smatra kako Europska komisija nastavlja i dalje braniti interese agrokemijske industrije umjesto zauzimanja za javno zdravlje.

Predstavnici država članica EU-a su 4. srpnja na Stalnom odboru za biljke, životinje, hranu i stočnu hranu u Bruxellesu glasovali u korist prijedloga Europske komisije o postavljanju znanstvenih kriterija potrebnih za identifikaciju i smanjenje izloženosti kemikalijama koje narušavaju rad hormona, tzv. endokrinih disruptora, a najčešće se koriste u sredstvima za zaštitu bilja kao što su pesticidi i biocidi. Iako je Komisija najavila kako je ovo važan korak prema boljoj zaštiti građana od utjecaja štetnih kemikalija, prijedlog koji je predstavljen izazvao je burne reakcije struke i civilnog društva. "Sramotno je da nakon više od sedam godina čekanja još uvijek nemamo odgovarajuće ili korisne kriterije za utvrđivanje što su to endokrini disruptori. Velika većina država članica nije ispunila svoju odgovornost u zaštiti javnog zdravlja i okoliša stavljajući interese velikih agrokemijskih tvrtki na prvo mjesto s negativnim učincima koji sežu puno dalje od utjecaja pesticida. Prema novim kriterijima bit će jako teško identificirati endokrini disruptor i dokazati štetnost određenih kemikalija, jer je potrebno i nekoliko godina da bi se znanstveno dokazao njihov utjecaj

na zdravlje, a sporni proizvod koji se smatra endokrinim disruptorom uklonio s tržišta. Bez odgovarajućih znanstvenih i upotrebljivih kriterija bit će gotovo nemoguće poduzeti korake ka smanjenju štetnosti uzrokovane utjecajem endokrinih disruptora. Radit ćemo na tome da okupimo potrebnu većinu u Europskom parlamentu kako bismo stavili veto na kriterije i zahtijevat ćemo od Komisije da konačno isporuči ono što se od nje traži već godinama." – rekao je Škrlec.

21 država članica EU-a glasovala u korist prijedloga Komisije, osim Češke, Danske i Švedske koje su glasovale protiv, dok su Latvija, Mađarska, Poljska i Ujedinjena Kraljevina ostale suzdržane.

Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) i Program Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP) proglasili su endokrine disruptore globalnom prijetnjom javnom zdravlju. Endokrini disruptori prisutni su u širokom rasponu najčešće korištenih proizvoda kao što su pesticidi i biocidi, posuđe i pribor za jelo, materijali za pakiranje hrane, PVC podne podloge i kozmetika. Takve kemikalije povezuju se s teškim zdravstvenim problemima, uključujući rak, probleme s plodnošću, genitalne malformacije, rad štitnjače, rad mozga, pretilost i neurobiheviornalne poremećaje kao što je hiperaktivnost. Mogu djelovati na vrlo niskim dozama, a posebno su opasni za vrijeme trudnoće i u ranom djetinjstvu jer ometaju razvojne procese.

GRAĐEVINSKA INDUSTRIJA ODGOVORNA JE ZA TREĆINU EMISIJA CO₂

Predstavljena prva globalna norma za mjerenje ugljičnog otiska postojećih zgrada

U svjetlu izmjena Direktive 2010/31/EU o energetske svojstvima zgrada, zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec pozdravlja izlazak novog standarda ISO 16745 kojim je definirana metodologija, izračun i izvještavanje o ugljičnom otisku postojećih zgrada.

Jedan od načina poboljšanja energetske učinkovitosti svakako je iskorištavanje ogromnog potencijala za povećanje učinkovitosti u sektoru stambenih zgrada, najvećeg pojedinačnog potrošača energije u Europi čija potrošnja čini 40% ukupne energije. Otprilike 75% zgrada energetski je neučinkovito, a godišnje se obnavlja samo od 0,4 do 1,2% ukupnog fonda zgrada. Nakon što je u travnju objavljen prvi međunarodni standard za održivu nabavu ISO 20400 koji ima za cilj pomoći organizacijama u prelasku na održivo i zeleno poslovanje,

sada imamo prvu globalnu normu ISO 16745 koja pruža skup metoda za izračun, izvještavanje, komunikaciju i provjeru ugljičnog otiska za emisije koje proizlaze iz potrošnje energije postojećih zgrada. U vremenu globalnog zatopljenja koje ima razorne učinke za cijeli planet, od izuzetne je važnosti imati alat kojim je moguće mjeriti ugljični otisak zgrada. Građevinska industrija odgovorna je za trećinu emisija CO₂, stoga moramo odigrati ključnu ulogu u očuvanju globalne temperature na održivim razinama. Energetska učinkovitost zgrada ima velik utjecaj na mo-

gućnost stanovanja po prihvatljivim cijenama. Uštedama u potrošnji energije i poboljšanjem učinkovitosti fonda zgrada mnogim bi se kućanstvima omogućio izlazak iz energetske siromaštva. Potrebno je implementirati sve dostupne alate za poboljšanje učinkovitosti naših zgrada, bilo da je riječ o pametnim brojilima, niskim energetske prozorima, izolaciji, termostatima, softverskim rješenjima i slično. To će donijeti brojne prednosti našim građanima u smislu nižih računa za energiju, zdravijih prostora za boravak i općenito bolje klime za budućnost.

Otpad u moru ostavlja dalekosežne posljedice na život ljudi i životinja

Otpad u moru ostavlja dalekosežne posljedice na život ljudi i životinja. Otpad u moru ostavlja dalekosežne posljedice na život ljudi i životinja. Otpad u moru ostavlja dalekosežne posljedice na život ljudi i životinja. Otpad u moru ostavlja dalekosežne posljedice na život ljudi i životinja.

Otpad u moru je bilo koji čvrsti materijal odložen u morskom okolišu i obalnom području. Zbog nesavjesnog ponašanja pojavljuje se kao plutajući otpad na površini i ispod površine mora te naplavljen na plažama. Procjenjuje se da oko 80% morskog otpada dolazi iz kopnenih izvora, a oko 20% otpada u moru rezultat je neodgovornog pomorskog prometa i ribarstva.

Autor: **Šime Validžić**
Prijatelji životinja

Poseban problem predstavlja plastika i razni proizvodi od plastike. Velik broj životinja poput kitova, dupina, tuljana, morskih kornjača i ptica umire nakon što proguta komade plutajuće plastike, posebice plastične vrećice, zamjenjujući ih svojim plijenom. Pojedini otpad sprječava probavu i apsorpciju hranjivih tvari. Plastičnim vrećicama treba i do tisuću godina da se raspadnu, pa kada životinja umre nakon gutanja plastike, a njezino tijelo se raspadne, plastika ponovno dospije u more i nastavlja ubijati ostale životinje.

Procijenjeno je da je više od 40% postojećih vrsta kitova, dupina i pliskavica, sve vrste morskih kornjača i oko 36% vr-

sta morskih ptica progutalo morski otpad. Time su pogodena cijela jata riba i morskih ptica. Nažalost, problem plastičnog otpada neprekidno raste. Ukupna proizvodnja plastike u stalnom je porastu, od 1,5 milijuna tona u 1951. do 310 milijuna tona u 2010. godini.

Morske struje i vjetar okupljaju komade plastike, od kojih su neki veliki tek nekoliko mikrometara, i stvaraju velike mrlje u morskim područjima koja se nazivaju vrtlozi. Najveći i najviše proučavani sjevernopacifički vrtlog prema procjenama sadrži 3,5 milijuna tona smeća, a utječe na područje za koje se smatra da je dvostruko veće od SAD-a. Uzorci morske vode često sadrže više plastike nego planktona. Otpad često postaje i smrtonosna klopka u koju

se životinje zaglave te naposljetku uguše. Napuštene ribarske mreže desetljećima nastavljaju ubijati ribe i ostale životinje. Plastika nakupljena na morskome dnu onemogućava pristup kisiku algama, biljkama i nepokretnim ili slabo pokretnim životinjama koje se nalaze ispod te one postaje oslabljene, ozlijeđene ili umiru. Na plaži otpad čini prepreku životinjama prilikom izlaska na obalu. Posebice se to odnosi na tuljane, sredozemnu medvjedicu i morske kornjače, a čak i male količine otpada na obali predstavljaju smrtonosnu zamku mladuncima na putu do mora.

Dodatni problem plastičnog otpada je da se on ne razgrađuje, već raspada na sitne komadiće mikroplastike koji

predstavljaju dalekosežnu opasnost za okoliš i živa bića. Tijekom vremena miješaju se s fitoplanktonom i ulaze u hranidbeni lanac. Treba stoga izbjegavati da otpad uopće dospije u moru. Odgovornost se kreće od proizvođača koji koriste plastiku, brodarskih tvrtki koje svjesno ili nesvjesno ostavljaju otpad za sobom, odgovornosti

svake države da uspostavi odgovarajući sustav prikupljanja i recikliranja komunalnog otpada itd. Za rješavanje već postojećeg otpada mogu se organizirati akcije čišćenja na obali, a specijaliziranim brodovima skupiti otpad na moru. Time se ipak ne rješava problem mikroplastike. Najvažnije je znati da svaki pojedinac može osobno

pomoći smanjenjem količine otpada koju sam proizvodi. Smeće, posebice ono koje nije razgradivo, treba ponijeti sa sobom i reciklirati. Plastične vrećice treba u potpunosti izbjegavati i radije koristiti višekratne platnene torbe. Nakon svakog posjeta prirodi treba ostaviti okoliš u bar jednako čistom izdanju kakav je i bio.

Međunarodna konferencija u Splitu: Otpad u moru - izazovi i rješenja

U organizaciji zastupnika u Europskom parlamentu Davora Škrleca u Splitu se 18. srpnja održala međunarodna konferencija "Otpad u moru - izazovi i rješenja" koja je okupila brojne domaće i inozemne stručnjake, predstavnike državnih institucija i aktiviste te tako omogućila prostor za raspravu svih zainteresiranih sudionika o rješavanju problema otpada u Jadranskom moru.

Otpad u moru predstavlja jednu od najbrže rastućih prijetnji s velikim okolišnim i gospodarskim posljedicama, a veliki dio odnosi se upravo na plastični otpad koji predstavlja najveću opasnost za morski život, okoliš i ljudsko zdravlje. Čak 80% ukupnog otpada na Mediteranu čini mikroplastika koja nastaje usitnjavanjem otpada i na taj način doprinosi u hranidbeni lanac. Kao izvjestitelj Zele-

nih/ESS-a za EU zakonodavni paket kružne ekonomije, koja uključuje nekoliko važnih direktiva o otpadu, zastupnik Škrlec naglašava važnost prevencije nastanka otpada ponovnom uporabom materijala i proizvoda, te napominje kako Europska komisija do kraja godine planira donijeti novu Strategiju o plastici. "Komisija nastoji spriječiti i znatno smanjiti sve oblike onečišćenja mora,

uključujući i onaj najvažniji, a to je otpad u moru koji se većinom odnosi na plastiku. Procjenjuje se kako će se provedbom zakonodavstva o gospodarenju otpadom morski otpad smanjiti za najmanje 25%. U sklopu paketa kružne ekonomije predlažu se i konkretne mjere za smanjenje otpada u moru provedbom ciljeva održivog razvoja za 2030. godinu i postojećeg glavnog cilja EU-a za

otpad u moru. Komisija trenutno radi na Strategiji o plastici koja razmatra pitanja poput mogućnosti recikliranja, biorazgradivosti, prisutnosti opasnih tvari zabrinjavajućih svojstava u određenim vrstama plastike te u konačnici otpada u moru. Kada govorimo o važnosti prevencije nastanka otpada, što uključuje inovativni i ekološki dizajn, osim povećanja opsega recikliranja potrebno je produžiti vijek trajanja proizvoda i pronaći im novu namjenu.“ – rekao je Škrlec.

Osim toga, građani kao pojedinci moraju postati svjesniji svoje uloge u odgovornom ponašanju gospodarenja otpadom. “Veliki problem otpada u moru je taj što čak do 94% otpada završava na morskom dnu te nije vidljivo. Podrijetlo tog otpada je 80% s kopnenih izvora, dakle, s plaža i obale, te oko 20% neodgovornog pomorskog prometa i ribarstva. Potrebno je vršiti edukaciju građana te osvještavati o važnosti selektivnog razdvajanja otpada na kućnom pragu. Moramo što hitnije promijeniti način razmišljanja o otpadu jer

more nije neiscrpan izvor koji trpi neodrživo gospodarenje i eksploataciju.”- dodao je Škrlec.

Nacionalna kampanja protiv otpada u moru koju je tijekom lipnja i srpnja provodio ured zastupnika Davora Škrleca započela je akcijom čišćenja splitskih plaža, a završila je upravo danas međunarodnom konferencijom u Splitu. Tijekom ovog ključnog ljetnog perioda cilj je bio doprijeti do većeg broja građana, ali i turista, stoga su najvažnije poruke kampanje protiv otpada u moru istaknute putem billboarda i plakata u većim gradovima na

hrvatskoj obali, brodskim lukama i najprometnijim trajektnim linijama prema otocima.

“Cilj kampanje bio je podignuti svijest građana o ovom problemu, ali također ukazati na potrebu uspostavljanja učinkovitog i održivog modela zbrinjavanja otpada u Jadranskom moru. Hrvatska nažalost ne raspolaže usustavljenim modelom praćenja i zbrinjavanja otpada u moru, što je poprilično zabrinjavajuće uzimemo li u obzir kako je more sastavni dio duge hrvatske tradicije.” – zaključio je Škrlec.

VIJESTI IZ EUROPSKOG PARLAMENTA

Zeleni | ESS
u Europskom parlamentu

DULJI VIJEK TRAJANJA PROIZVODA KORISTIO BI I POTROŠAČIMA I TVRTKAMA

Europski parlament usvojio je 4. srpnja izvješće zastupnika Zelenih/ESS-a Pascala Duranda o "planiranom zastarijevanju" i srodnim pitanjima. Tekst nastoji produžiti život proizvoda u korist potrošača i tvrtki, njihovih zaposlenika i okoliša. Prijedlog se odnosi na dizajn proizvoda, mogućnosti popravka proizvoda, potencijal zapošljavanja, informacije za potrošače, zakonska jamstva i zastarjelost softvera. Za Zelene/ESS, ekološke, društvene i ekonomske posljedice potrošačkog društva ne mogu se više ignorirati. Bez obzira radi li se o iscrpljivanju resursa, transportnim emisijama, otpadu ili utjecaju na proračune kućanstava, očito je da trenutna situacija nije održiva. Ovo izvješće šalje snažnu poruku Komisiji da Parlament očekuje podršku za razvoj održivijih gospodarskih modela.

IZVJEŠĆIVANJE O FINANCIJSKIM INFORMACIJAMA PO POJEDINIM ZEMLJAMA POMOĆI ĆE U PRUŽANJU POREZNE PRAVEDNOSTI

Europski parlament usvojio je 4. srpnja svoj prijedlog za veću transparentnost poreza, tzv. Izvješćivanje o financijskim informacijama po pojedinim zemljama. Ovo je velika pobjeda i glavni alat u borbi za poreznu pravdu, koju Zeleni/ESS godinama dosljed-

no podržavaju. Novi alat će znatno otežati velikim tvrtkama da sakriju novac u poreznim utočištima. Ipak, ostajemo za-brinuti tzv. „zaštitnom klauzulom“, koja bi mogla stvoriti praznine i dopustiti tvrtkama da nastave praksu ne objavljivanja podataka. Ako tvrtke tvrde da su neke informacije komercijalno osjetljive, svake godine mogu primijeniti izuzeće od objavljivanja. Šteta što neki liberalni i konzervativni zastupnici podupiru takve amandmane, odlučivši pomoći velikim korporacijama naspram europskih građana.

ENDOKRINI DISRUPTORI: DEFINICIJA JOŠ UVIJEK NIJE PRIKLADNA SVRSI

Stalni odbor za biljke, životinje, hranu i hranu za životinje pri Europskoj komisiji odobrio je nove kriterije koji određuju hormonske spojeve koji se koriste u pesticidima. Nažalost, ovi kriteriji će otežati identifikaciju endokrinih poremećaja, što malo znači ako bi se neki proizvodi uklonili s tržišta. Zeleni/ESS jako žale što je, kao i Europska komisija, većina država članica stavila prednost nekolicine velikih agrokemijskih tvrtki ispred sigurnosti građana, s negativnim učincima koji sežu daleko iznad pesticida. Sada ćemo raditi na izgradnji potrebne većine u Europskom parlamentu kako bismo stavili veto na ove kriterije i uputili Komisiju da konačno

isporuči ono što je godinama traženo: pravilne ili upotrebljive kriterije za utvrđivanje što je endokrini poremećaj.

DIREKTIVA O ZAŠTITI FINANCIJSKIH INTERESA EU POMOĆI ĆE UNIJI U BORBI PROTIV PRIJEVARA

Zastupnici u Europskom parlamentu odobrili su 5. srpnja direktivu o zaštiti financijskih interesa EU ("PIF direktiva"). Pored osnivanja Europskog državnog odvjetništva (EPPO), ovo je važan korak naprijed u borbi protiv prijevara. Time će se reformirati naplata PDV-a za prekogranične djelatnosti i donijet će dosljedna pravila o prijevarama s PDV-om na razini cijele EU. Zeleni/ESS su se žestoko borili kako bi osigurali da prijevare u vezi PDV-a i javne nabave ostanu u okviru Direktive i da se usklade prago-vi za zatvorsku kaznu. Potpuno je neprihvatljivo da se porezni prihodi, koji se mogu uložiti u javne usluge, umjesto toga izgube u prekograničnom gospodarskom kriminalu. Europska komisija procjenjuje da države članice gube najmanje 50 milijardi eura godišnje na prijevarama s PDV-om.

NOVI PARLAMENTARNI ODBOR ZA TERORIZAM

Europski parlament odobrio je

6. srpnja osnivanje posebnog odbora koji će razmatrati odgovor Europske unije na terorizam. U pregovorima je skupina Zelenih/ESS osigurala da odbor pažljivo procjenjuje učinke sigurnosnih mjera na temeljna prava. Moramo osigurati da protuterorističke mjere ne ugrožavaju temeljna prava.

TURSKA: NAPREDAK U PREGOVORIMA S UNIJOM NESPOJIV S PREDLOŽENIM USTAVNIM REFORMAMA

Europski parlament snažno je kritizirao tursku vladu putem izvješća usvojenog 6. srpnja na plenarnoj sjednici. Osim što ukazuje na sustavno kršenje ljudskih prava i progon oporbe, izvješće poziva na obustavu razgovora o pridruživanju Uniji ukoliko bi se predložene ustavne reforme, podržane na nedavnom referendumu, primijenile bez promjena. Ovo je prvi put da je izvješće o napretku pozvalo na suspenziju pregovora s bilo kojom zemljom. Pozicija Zelenih/ESS-a je zamrzavanje pregovora, umjesto da ih se suspendira. Želimo vidjeti povratak Turske u demokraciju i zajedničku budućnost s EU. Međutim, jasno je da pregovori o pristupanju ne mogu napredovati sve dok Erdogan nastavlja takav antidemokratski put. EU također mora drastično razmotriti svoj odnos s Turskom po pitanju terorizma i migracija. Zastupnici u Europskom parlamentu jasni su kako ne može biti pregovora s Turskom sve dok predsjednik Erdogan nastavlja brutalan progon članova oporbe i

nezavisnih novinara. Predsjednik Erdogan ne može očekivati od EU da drži vrata otvorenima dok on gazi po europskim vrijednostima.

UGOVORI IZ MARAKEŠA - IZUZECI OD AUTORSKOG PRAVA NA KNJIGE ZA SLIJEPE ILI SLABOVIDNE OSOBE

Zastupnici u Europskom parlamentu usvojili su 6. srpnja konačni sporazum o provedbi Ugovora iz Marrakesha u Europskoj uniji, izvjestitelja Zelenih/ESS-a Maxa Andersona. Ugovor izuzima neka pravila o autorskim pravima za knjige i druge materijale u dostupnim formatima za slijepe ili slabovidne osobe (poput audio knjiga, velikih spisa i Brailleovog pisma). Zeleni/ESS su oduševljeni što je velika većina zastupnika odobrila ovaj sporazum i sada pozivamo zemlje članice da brzo ratificiraju sporazum. Dok je proces ratifikacije sporazuma u Vijeću blokiran od 2014. godine, mišljenje Europskog

suda pravde (ECJ) u veljači 2017. potvrdilo je ekskluzivnu nadležnost EU-a. Glasovanje Parlamenta trebalo bi obnoviti politički poticaj za ubrzanje procesa ratifikacije. Odluka Vijeća o ratifikaciji Ugovora od strane Unije trebala bi biti predstavljena pod estonskim predsjedništvom u rujnu.

IZBJEGLICE I MIGRACIJE

Europski ministri unutarnjih poslova sastali su se 6. srpnja kako bi razmotrili akcijski plan za kojeg tvrde da će podržati Italiju po pitanju migracija. Plan bi dodatno prebacio odgovornost EU-a po pitanju migracijske krize sa Sredozemlja na Libiju i nametnuo kodeks ponašanja za nevladine organizacije koji pomažu migrantima na moru. Francuski, talijanski i njemački članovi grupacije Zelenih/ESS-a kritizirali su ovu štetnu inicijativu, rekavši kako države članice moraju ponuditi stvarna rješenja umjesto da napadaju nevladine organizacije.

Pripremio: **Mislav Mihaljević**

NEONIKOTINOIDI SU MEĐU NAJČEŠĆE KORIŠTENIM INSEKTICIDIMA ŠIROM SVIJETA

Dajmo pčelama priliku!

Europska komisija dobiva snažnu potporu u korist svog prijedloga za zabranu tri neonikotinoida.

Neonikotinoidi su među najčešće korištenim insekticidima širom svijeta. Oni pripadaju klasi neuro-aktivnih insekticida i kemijski su slični nikotinu. Ne samo da ubijaju neželjene insekte, oni su također vrlo štetni za pčele, pa tako u vrlo niskim dozama pčele postaju dezorijentirane, ne mogu se vratiti u košnice, komunicirati unutar kolonije, zapamtiti i učiti. I kao takvi, neonikotinoidi mogu doprinijeti slomu kolonija u pojedinim regijama svijeta. Industrija se protivi zabranama navodeći kako bi to smanjilo mogućnosti zaštite koje su dostupne poljoprivrednicima i time bi se povećao otpor insekata.

Države članice EU-a moraju usvojiti nacionalne planove kojima se utvrđuju ciljevi, mjere i rokovi za smanjenje zdravstvenih i ekoloških rizika od korištenja pesticida. Osiguraju da svi stručni korisnici, distributeri i savjetnici, dobiju odgovarajuću obuku te obavijeste javnost i promiču programe podizanja svijesti o potencijalnim rizicima od pesticida. Nažalost, direktiva o održivoj uporabi pesticida za sada se suočava s ozbiljnim nedostatkom provedbe. Europska komisija je u svibnju 2013. suspendirala upotrebu tri insekticida koji sadrže neonikotinoid zbog njihovog

štetnog utjecaja na populaciju pčela. Upotreba i prodaja sjemena obrađenih s tiametoksamom ili imidaklopridom u EU je od prosinca 2013. zabranjena za ljetne usjeve, a istodobno je dopuštena daljnja uporaba na zimskim usjevima i lišću nakon cvatnje. Prema Pesticides Action Network: "visoki rizik od ovih triju kemikalija povezan je s činjenicom da su oni najsnažniji i sustavni insekticidi ikada proizvedeni od strane agrokemijske industrije. Oni su izdržljivi u tlu. Budući da su sustavni, iz ostataka u tlu apsorbiraju ih i nasljedni usjevi kao i cvjetni korovi uz tretirane usjeve. Onečišćuju vodotoke i nalaze se bilo gdje u okolišu. Nektar divljih cvjetova je kontaminiran kao i kišnica ". Europska komisija je u ožujku 2017. predložila da se krene korak napri-

jed i pojačaju ograničenja na tri tvari jer je ustanovljeno da su visoki rizici ostali za buduće korištenje, među ostalim zbog ostataka u tlu. Jedina uporaba koja treba ostati dopuštena je uzgoj u staklenici u kojoj usjev ostaje čitav život. Unatoč naporima industrije da se zaustavi zabrana neonikotinoida, u Europskom parlamentu postoji jasna većina u korist prijedloga Komisije za zabranu tiametoksamina, tiametoksama i imidakloprida.

Zastupnici Zelenih/ESS -a sada pozivaju države članice da budu progresivne kao i Europski parlament, i ne samo da bez daljnjeg odgađanja glasuju u korist prijedloga Komisije, već i da se suzdrže od usvajanja nacionalnih odobrenja za hitne slučajeve kako bi zaobišle zabranu EU-a.

RAZVOJ EUROPSKE UNIJE

Makroregionalna strategija kao ključ održive i stabilne jadransko-jonske regije

Makroregionalne strategije Europskoj uniji služe kao alat za rješavanje izazova s kojima se susreću države koje spaja određeno zemljopisno područje. Postoje četiri makroregionalne strategije, a to su strategija EU-a za područje Baltičkog mora, strategija EU-a za alpsku regiju, strategija EU-a za područje Podunavlja i strategija EU-a za jadransko-jonsku regiju.

Hrvatska je dio dvije potonje strategije, a za zemlju čiji značajan dio BDP-a dolazi iz morskog turizma, fokus je ipak na jadransko-jonskoj strategiji. U skladu s time djeluje i Davor Škrlec, hrvatski zastupnik u Europskom parlamentu i član odbora za regionalni razvoj, koji od početka svog mandata naglašava ulogu makroregionalne suradnje u stvaranju održive i stabilne jadransko-jonske regije.

Uz Hrvatsku, dio jadransko-jonske regije su Italija, Slovenija i Grčka, kao članice Europske unije te Bosna i Hercegovina, Srbija, Crna Gora i Albanija kao treće zemlje. Ciljevi koji su istaknuti kao prioritet strategije su povezivanje regije, održivi turizam, plavi rast te kvaliteta okoliša, ali upravo je raznolikost zemalja koje djeluju pod istom strategijom otežavajući čimbenik. Problem je taj što su, primjerice, prioriteti Italije i Albanije potpuno drukčiji pa se teško dolazi do koncenzusa.

Kako bilo, jadransko-jonska strategija, po uzoru na strategiju za područje Baltičkog mora, ima priliku osnažiti prekograničnu suradnju što je u interesu svih spomenutih zemalja. Prije

svega, tom cilju može doprinijeti prometna povezanost, a optimalno iskorištavanje obnovljivih izvora energije može doprinijeti stvaranju novih zelenih radnih mjesta i razvoju gospodarstva na razini cijele makroregije. Stav je to Davora Škrleca s plenarne sjednice od prije dvije godine, ali čini se kako u međuvremenu strategija nije mnogo napredovala.

Na posljednjem ovosezonskom seminaru Odbora za regionalni razvoj održanom u Europskom parlamentu, priliku za osvrt na četiri makroregionalne strategije, dobili su predstavnici Norveške, Litve, Mađarske i Italije koji su konstatali da je krajnje vrijeme da se na makroregionalne strategije prestane gledati kao

na eksperiment te su zaključili da uspjeh strategija ovisi o aktivnosti zemalja. Utoliko je izraženiji problem što ne sudjeluju sve zemlje u jednakoj mjeri u provođenju strategije.

Nicola Favia, predstavnik Italije i voditelj programa Internacionalnog fonda za ruralni razvoj, konstatalio je da je najvažnije u dogledno vrijeme uskladiti pravila institucija, pojednostaviti financiranje te europske fondove uskladiti s makroregionalnim strategijama.

Tekst: **Karlo Tašler**

Zeleni | Evropski Slobodni Savez
u Evropskom parlamentu

DAVOR ŠKRLEC
Zastupnik u Evropskom parlamentu

**Pazi da smeće
u moru ne završi
na tvom stolu!**

**Marine litter is a
big deal, it may end
up in your meal!**

#CleanAdriatic

JESTE LI ZNALI DA...

godišnje osam milijuna tona plastike završi u oceanima i morima gdje se raspada u manje dijelove te tako ulazi u prehrambeni lanac? Mikroplastika predstavlja 80% ukupnog morskog otpada u Sredozemnom moru.

DID YOU KNOW THAT...

eight million tons of plastic per year end up in the oceans and seas where it breaks into smaller pieces and thus enters the food chain? Microplastics represent 80% of total marine waste in the Mediterranean.

